

kakor v. l. j. o. d. o. b. r. o. o. l. o. g. o. v. s. t. v. o. v. f. e. i. f. f. e. r. i. t. i. l. e. 90. v. i. d. v. a. i. u. m. i. s. e. b. u. j. o. l. a. k. o. n. a. k. o. n. i. c. h. e. v. d. u. h. v. r. s. t. n. o. s. t. i. c. i. e. n. o. n. a. r. j. e. v. p. l. i. c. h. a. z. o. b. e. a. š. j. u. v. o. d. e. k. r. o. n. o. i. m. v. o. t. u. n. d. C. h. e. s. t. P. e. t. 336

Stajere" izhaja vsaki pelek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krome, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računim naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80.— za 1/2 strani K 40.— za 1/4 strani K 20.— za 1/8 strani K 10.— za 1/16 strani K 5.— za 1/32 strani K 2:50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 48.

V Ptuj v nedeljo dne 28. novembra 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska

Srbi iz svojega ozemlja pregnani. — Novipazar, Priština, Mitrovica zavzete. — Srbska armada pred koncem. — Pol leta italijanske vojne. — 500.000 mož italijanskih izgub. — Povsod zmagovito prodiranje.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.
K.-B. Dunaj, 20. novembra. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Pri armadi nadvojvode Jožefa Ferdinanda bil je severno-zapadno od Olyka en ruski napad odbit.

Italijansko bojišče. Boji na Goriškem trajajo naprej. Goriško mostičje bilo je zopet na raznih točkah brezuspešno napadeno, mesto eno uro živahno, potem pa zmerno obstreljevano. V severnem delu doberdobske planote ponovil je sovražnik svoje sunke z močnimi silami ravno tako proti našim postojankam na severnem delu Monte San Michele kakor tudi proti oddelku San Martino. Večkrat je prišlo do ročnega boja. Italijani so bili povsod nazaj odbiti. Naša bojna črta je prejkotslej v naši roki. Isto velja tudi od naših postojank pri Zagori, kjer je nasprotnik tik cestne zatvorbe vsilil, pa je bil v ljutem bližinskem boju zopet popolnoma prepođen. Naši letalci obmetali so Verono, Vicenzo, Tricesimo, Udine in Cervignano z bombami.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.
K.-B. Berlin, 20. novembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Sovražni monitorji, ki so obstreljevali Westende, so šli pred ognjem naših obrežnih baterij zopet nazaj. Ob

fronti deloma živahni boji artiljerije, min in ročnih granat.

Vrhovno armadno vodstvo.

Srbi od zadnjega kosa stare Srbije pregnani.
(Uradno poročilo od sobote.)

K.-B. Dunaj, 20. novembra. Uradno se razglša:

Južno-vzhodno bojišče. Armada generala pl. Köveß zasedla je Nova-Varos in prekoračila črto Sjenica-Dugapoljana-Raska. Južno-vzhodno od Raske vjela je neka c. in k. brigada 2000 Srbov. **Sovražnik bil je torej včeraj z orožjem zavezniških armad od zadnjega kosa starosrbske zemlje pregnan.**

K.-B. Berlin, 20. novembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Balkansko bojišče. Zasedli smo Nova-Varos, Sjenica in Raska. V dolini Ibara dosegli smo Dren, vzhodno Kopavnika pa Prepolac. Vjeli smo 2800 Srbov in zaplenili 4 topove.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.
K.-B. Dunaj, 21. novembra. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. Na Wolhynskem in ob Styru deloma topovski ogenj, pri čemur rabijo Rusi plinske bombe. Drugače nobenih posebnih dogodkov.

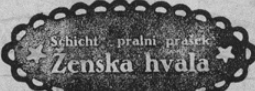
Italijansko bojišče. Italijani so spravili zopet bojne sile od tirolske fronte na Goriško. S porabo takih ojačenj napada sovražnik zopet celo goriško mostičje. Pred Monte Sapotinu se je več sunkov v našem ognju izjalovilo. V oddelku Oslavije posredilo se je nasprotniku, vsiliti v našo obrambeno črto. Naš protinapad pa je spravil to postojanko zopet v našo last, razven neke visočine severno-vzhodno tega kraja, za katero se še borimo. Trije sovražni napadi proti Pevmi ponesrečili so se pod težkimi izgubami. Posebno ljuti napadi obračali so se tudi tokrat proti Podgorji. Tudi tukaj so bili Italijani krvavo zavrjnjeni. Prostor na obeh straneh Monte San Michele stal je pod močnim artiljerijskim ognjem. Popoldne napadle so pomembne sovražne sile severni del gore. Njih napad se je izjalovil v našem križevnem ognju. Isto usodo so imeli razni sunki proti oddelku San Martino in severno goriškega mostičja proti cestni zatvorbi pri Zagori. Na Tirolskem odbili so branitelji Col di Lana dva italijanska napada na višek te gore.

Južno-vzhodno bojišče. Neka avstro-ogrška skupina izsilila si je nasproti severno od Cajnice vgnezenim Črnogorcem prehod čez zgornjo Drino. **Nemške čete so zasedle Novipazar.** Vzhodno od tam vrgla je v dolini Ibara neka avstro-ogrška kolona sovražnika nazaj. V tem prostoru bilo je včeraj vjetih čez 2000 Srbov. Ob vhodih na Kosovo Polje se ljuto borimo.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Schicht-Perilo — Bojno-perilo

Cenejši in najboljši način pranja:

Zamoči perilo nekoliko ura ali preko noči s pralnim praškom »Ženska hvala«. Peril tedaj daljše kakor obično. Samo malo mila — najboljše Schichtovo milo znamke »Jelen« — še je potrebno, da se najlepše perilo dobi.

Priščedjuje posel, čas, denar in milo.

Dobiva se povsodi!

Dobiva se povsodi!

Ominol je najboljšo sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in v hiši.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.B. Berlin, 24. novembra. (W.B) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Južno-vzhodno od Rige vjeli smo 6 oficirjev in 700 Rusov ter zaplenili 2 strojni puški.

Armada Linsingen. Napadi ruskih oddelkov severno vzhodno od Satoryska in pri Dubisze severno železnice Kowel Rowno bili so zavrnjeni. Vjeli smo 50 Rusov in zaplenili 3 strojne puške.

Balkansko bojišče. Avstro-ogrške čete so zavzele Mitrovico, nemške čete pa Prištino. Srbi so zapadno od Prištine čez Sitnico nazaj vrženi.

Vrhovno armadno vodstvo.

Meseca oktobra je bilo 42.600 Rusov vjetih.

„Berliner Tagblatt“ poroča: Meseca oktobra smo vjeli 42 600 Rusov, 190 ruskih oficirjev in zaplenili 92 strojnih pušk. Od tega odpade po uradnih nemških izkazih na okrožje nemške armade na vzhodu 18 600 mož, 120 oficirjev in 31 strojnih pušk. Na okrožje c. in kr. armade odpade 24.000 mož, 70 oficirjev in 31 strojnih pušk.

Beg srbske vlade.

K.B. London, 22. novembra. „Daily Chronicle“ poroča iz Atene: Srbska vlada je Mitrovico opustila in se je podala proti jugu v smeri na Dibro. Morda bode zbežala v Albanijo.

Konec srbske armade.

„Pester Lloyd“ poroča iz Niša o pogovoru svojega zastopnika z bolgarskim poveljnikom generalom Bojadjev, ki je m. dr. dejal: — O srbski armadi, ki hoče zbežati na Črnogorsko, ni skoraj več govora. Srbske armade v pravem zmislu besede ni več. To so vse premagane čete, večinoma brez častnikov in podčastnikov. Vojaki nečejo svoje orožje proč, ako imajo zato priliko. To so bolj begunci nego vojaki. Ako bi se jim posrečilo, zbežati v Črnogoro, bi še manj naslužili imena armade, ker bi tja prišli brez plena in topov. Večinoma pravijo srbski vojaki, da se nočejo več v tuji deželi boriti. Upam, da bodemo v prav kratkem času Srbe popolnoma premagali ter s prostimi silami na jugu nastopivše čete četverozveze, zamorce, Angleže in Francoze pobili. Kadar bodemo s temi 100.000 mož, ki jih je štela srbska armada, gotovi, bodemo pač tudi lahko brez težave onih 100.000 mož četverozveze premagali. Čisto sigurno je, da ne more biti več govora o resnem odporu srbske armade.

Ena tretina srbske armade vjeta.

Listi poročajo iz podučnih virov: Z ozirom na vsak dan naraščajoče število srbskih vjetnikov je zanimivo dognati, da je že ena tretina srbske armade vjeta. Glasom uradnih izkazov znaša število srbskih vjetih dolej 91.000 mož.

Bolgarsko uradno poročilo od 21. novembra.

K.B. Sofija, 22. novembra. (Uradno poročilo o dogodkih dne 21. novembra.) Boji okoli Prištine trajajo naprej. Doslej smo pri Gianu, 32 kilometrov južno-vzhodno od Prištine, 1000 Srbov vjeli, 2 strojni puški in 4 topove zaplenili.

Podrobnosti orjaške bitke ob Soči.

Da ima laški topničarski ogenj grozovite sile, o tem so bili Italijani tako prepričani, da so na nekem mestu poslali poizvedovat častniško patroljo, ki naj dožene, da so vsi branilci mrtvi. Prav blizu pred napol sestreljeno vairo so postreljali patroljo in le ranjenega podčastnika za nogo potegnili v jarek. Vjetniki privodujejo, da se boje Lahi najbolj Podgore, katero imajo za nepremagljivo. Ta raztrgani in

po tisočih izstrelkih raztriti rjavi grič, ki se kakor ključavnica postavlja pred Gorico, je veljal že bekatombe mrličev. Preko gora padlih tovarišev, ki še leže v ospredju, ženo Lahi vedno novih krdel. Dokazano je, da so v vseh oddelkih laške fronte pobrali čet in jih pritegnili pred topklesno žrelo ognja in železa.

Pred nekaj dnevi so postavili na sosednji Sabotin laško brigado. Vjet laški podčastnik mi je pripovedoval, da je imela brigada 2000 mrličev. Polkovnik se je onesvestil, potem se ga je lotilo krčevito ihtenje, tako ga je prevzel pogled na razbito krdelo, ki je pribežalo razrušeno nazaj. Bataljon kolesarjev, ki so ga pritegnili iz Tirolske, je bil pri Oslavju deloma uničen deloma vjet. Med vjetniki je bil tudi major in stotnik, ki je imel šele 26 let. Strašne izgube na častnikih silijo Lahe, da poverijo poveljstvo večjih oddelkov čisto mladim častnikom, to pa na škodo discipline. Govoril sem s korporalom, ki je porabil jutranjo meglo ter jo odkuril k nam. Govoril je dobro nemški, ker je delal sedem let v Pforzheimu pri Monakovem. Ko sem ga vprašal, zakaj je ubežal, je rekel: „Truden sem, zadosti mi je vojne. Na Sabotinu smo izgubili 1000 mož pri samo enem napadu. Nihče od nas ne veruje več, da pade Gorica. Vsi delavci pri nas mislijo o vojni kakor jaz, le oni, ki so jo provzročili, so drugih misli. Vam se godi bolje, bojujete se za domovino, ki vas preživlja. Kadar pa se jaz vrnem po vojni domov, treba mi bo zopet navezati culo in iti v tujino.“

Drug vjetnik se je šalil rajši. „Čudorna je rekel, da bodemo tretji dan ofenzive v Gorici, a da bodemo imeli vodnike na tej poti, tega ni povedal.“

Poleg takih elementov je tudi mnogo oddelkov, ki se bore z junaškim preziranjem smrti. Znani so v tem alpini in bersaglieri. Pri Podgori je isti bataljon osemkrat jurišal na isto postojanko. Po osmem naskoku je bilo le še 100 mož, ki so jih vjeli naši.

Prvi dan, ko sem prišel na soško fronto, sem videl laška orjaška letala, ki merijo počez 30 metrov in so oborožena s tremi strelnimi stroji. Letala so križarila pol ure vzhodno Gorice. Dvakrat je napadel majhen naš letalec orjaškega nasprotnika in razločno se je čulo ragljanje strelnega stroja z 2000 meterske višine. Hkrati je vrgel eden Italijanov tri bombe po 25 kg. Dve sta se razpočili komaj sto korakov proč od naše skupine in izkopale v zemljo globoke jame, tretja pa se ni razpočila, ker je priletela na močvirje.

Drugi dan sem gledal z griča po bojišču in videl od morja do poraslih vrhov Sv. Gore, opazujoč silno streljanje topov.

Tretji dan sem prišel v Gorico. Mesto, katerega Lahi nekaj časa niso obstreljevali, so obšipali sedaj z razstrelji. Oni dan, ko sem bil tam, je padlo v mesto pet težkih in neštevilo malih granat. Na griču pri Podgori, ki je bil sicer lep gozd, stoje le še tri gola tenka debla. V kavarni s preluknjanimi okni smo čuli pri zajutreku najnovejši dogodek: granata je pred nekaj dnevi priletela v lokal pri oknu in pri vratih zletela na cesto, kjer se je razpočila brez

škode. Pri onem oknu je čital časnik nadporočnik, kateremu se ni zgodilo čisto nič.

Ko sem se vozil iz Gorice, je bilo grmenje od Šmihela sem najjačje in podgorski vrh je bil zavit v gost rumen dim. Topovski strelji in pritajeno godrnjanje oddaljenih eksplozij so me spremljali iz nesrečnega mesta, kateremu nedostaja v srečo samo še rešitev od svojih rešiteljev.

Skuludis.

Prinašamo sliko novega ministerskega predsednika na Grškem Skuludisa. Mož velja za

Skuludis

pristaša nepristranosti Grške in za nasprotnika Venizelosovih vojni bujskačev.

Izpred sodišča.

Grof navijalec cen.

Dunaj, novembra 1915. Te dni stal je pred tukajšnjim sodiščem grof Gisbert Wolff-Metternich, obtožen zaradi navijanja cen. Prodaj je namreč neki avtomobilski pneumatik za 1150 kron, dasi je bil kot staro blago vreden le 1 K 20 h za kilogram. Grof je bil obsojen na teden dni zapora in 200 K globe.

Razno.

Pozor špeharji! Občinski svet ptujski je sklenil, da se vršijo špeharski sejmi v Ptuj zopet vsaki petek. Opozarjamo špeharje nato in upamo, da se bodejo živahno udeleževali teh sejmov.

Vozniki, ki bi vozili drva, naj se čimprej oglasijo pri okrajnem zastopu v Ptuj.

Vrli ptujski pionirji od 6/3. pionirske stotnije, vojna pošta št. 603, nam pišejo sledeče navdušeno in veselo pismo: „Bojno polje dne 16. novembra 1915. — Našim slovenskim ženam in dekletom. — Malo se sicer sliši v „Štajercu“ o krepkih ptujskih pionirjih, pa vendar tudi mi delamo vztrajno in pogumno za blagor mile domovine. Obiskala nas je sicer prej zima kot Vas, drage Štajerke, pa to ne more zadrževati železnega Slovenca ki je že tolikokrat naklestil izdajškega polentarja. Res malo je včasih sitno, kadar pletemo mreže za Laha pred našimi postojankami; zato pa drage slovenske žene in dekleta; pletite le pridno rokavice in nogavice, da ne pridemo brez nohtov domu. Pa tudi merica pristnega Ljutomeržana bi se nam izborno prilegla. Tem težkim dnem pa se pridružiti tudi kaka vesela urica pri topli pečki. Pa vsaj pristnega Štajerca pravzaprav nič žaliti ne more. V najhujših dneh doni mila slovenska pesem med sivimi skalami koroskimi. Zato pa Slovenke! Le pogum! Laha bomo zveli v kozji rog, potem pa se vrnemo kot zmagovalci na zeleno spodnjo Štajersko. Do tedaj pa nam pripravite domačih klobas, kak liter starega in boljše postelj kot jo imamo tukaj. Iskrene pozdrave do svidenja pošiljajo: Alois Berlič, štabni narednik iz Gerečje vasi pri Ptuj, Miško Runovec, narednik, Jožef Zelenko, četovodja iz Podvincah pri Ptuj, Adolf Gabrič, desetnik iz Brežic, Janko Slavinec, poddesetnik iz Ljutomera, Florijan Turnšek, poddesetnik iz Poberža pri Sv. Vidu, Fric Zupančič iz Gerečje vasi, Fric Selinšek iz Zatočil na dravskem polju in Janez Tuš iz Jarenine pri Mariboru kot stotnijski kuhar ter Alojzij Ruppacher iz Sevnice nad Mariborom!“ (Pozdravljamo

Tako izredno blagodejno, bolečine odpravljajoče, oživljajoče vdrgnenje s Fellerjevim rastlinskim esenčnim fluidom z znamko

„Elsa-Fluid“

napravi nas odporne proti mokroti, prepihu ter

proti prehlajenju

in odpravi bolečine. 12 steklenic franko 6 K 24 steklenic franko 10 K 60 vin. Lekarnar E.V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvaško). Čez 100.000 zahvalnih pism in zdravniških priporočil.